

NOORTE TÖÖHÕIVELISUSE SUURENDAMINE

Head kaasmõtledjad,

ENL on noortevaldkonna arengukava ette valmistades kogunud sisendit rohkem kui 3000 organiseerunud ja organiseerumata noorelt (NOVO konverents, Suvekool 2012, väärtuste seminarid, osaluskohvikud, struktuurne dialoog noortega ja erinevad arutelud).

Et lihtsustada meie arutelu, oleme teinud selle põhjal kokkuvõtte kõige olulisematest tööhõivelisuse tõstmisega ettepanekutest, mis aitavad lahendada töögrupi eelmisel kohtumisel kindlaks tehtud probleeme.

Jääme ootama viljakat mõttevahetust!

Mitteformaalse õppe, sh vabatahtliku töö vähene väärtustamine

- Julgustada ja õpetada noortele kuidas mitteformaalsetest kogemustest rohkem õppida, neid CV-s kajastada ja tööandjale atraktiivselt presenteerima. Aidata ka tööandjatel ning laiemal avalikkusel hinnata mitteformaalsete kogemuste väärtuslikkust.

Kehva kvaliteediga (vähene eesmärgistatus) noorsootöö ja formaalharidus (noorte ebapiisavad sotsiaalsed oskused, vähene ettevõtlikkus ja loovus)

- Karjääriõppe ja -nõustamise tagamine kõigile noortele. Luua karjäärilaagrite ja -kursuste programmid juba koolist lahkunud noortele. Toetada noorteühinguid karjäärivalikuga seotud tegevuste toomisel enda tegevuskavasse.

- Suurendada kõigi noorte sh eriti töötute noorte osalemist vabatahtlikus töös (sama, mis ministeeriumite noorte tööhõive ühiskava punkt: Luua siseriiklik vabatahtliku teenistuse süsteem).

Hariduse mittevastavus tööturu vajadustele

- Toetada koolide, ettevõtete ja mittetulundusühingute ühisprojekte. Suurendada noorsootöö ja formaalhariduse koostööd tööturule sisenemiseks ja seal püsimiseks vajalike sotsiaalsete oskuste arendamisel. Pakkuda koostöös vaba- ja valikaineid (k.a suhtlemisõpetus).

- Iga noorele tuleks tagada reaalne võimalus õpilasfirma loomiseks.

- Informatsioon ja nõustamine ettevõtlusega alustamise võimalustest peab jõudma kõikidesse koolidesse.

Haridusse tagasitulek (väljalangevus)

- Mitteformaalse õppe senisest suurem tunnustamine formaalõppes ja poolelijäänud õpingute jätkamisel – mitteformaalne õpe ja vabatahtlik tegevus võiks olla osa sekkumis- ja kompensatsioonimeetmetest
- Töö-haridus-mitteformaalne õpe-pere senisest edukam integreerimine – üks ei tohi välistada teist. Lastehoiu võimaluste arendamine koostöös sotsiaalministeeriumiga, mis võimaldaks noortel lapsevanematel kõigis tegevustes osaleda.

Vähene koostöö (valdkondade ülene):

- Luua ühtne Töötukassa ja noorsootöö koostöös toimiv noorteinfo süsteem, nii ühe kui teisega kokku puutuvad töötajad saaks mõlema poole infot.
- Luua koostöös Töötukassaga tööle kandideerimise koolitusprogramm (sh e-koolitus) töökogemusega noortele, mida saaks kasutada noortega töötajad.
- Parandada läbi koostöö kasvu noortele mõeldud ettevõtlusega seonduva nõustamise pakkumist ja kättesaadavust.
- Suurendada tööturu osapoolte koostööd noorte esindusorganisatsioonide ja noorsootöö osapooltega. Luua püsivad mehhanismid, mille kaudu pikaajalist ühistööd sh noortegarantii väljatöötamisel, elluviimisel ja hindamisel.

Toetame tugevalt ka paljusid Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Sotsiaalministeeriumi ühiskava „Noored ja töö“ kaasamisüritusel välja pakutud meetmeid. Neid või neile sarnaseid meetmeid on välja pakkunud ka ENLi poolt kaasatud noored:

- toetatakse noorte omaalgatusi kogukonnale vajalike teenuste väljaarendamisel (loovus, sotsiaalne ettevõtlus ja vastutus)
- luuakse tööturгу ja tööelu tutvustavad infopaketid noortele - sihtrühmaks on põhikooli ja gümnaasiumi lõpetajad, aga ka lapsevanemad.
- käivitatakse „Kutselaborid“, mis võimaldavad noortel erinevate ametite ja tööeluga tutvuda.
- huvikoolide baasil käivitatakse tööringide programm, mis võimaldab noortel saada töökogemust.
- arendatakse välja siseriiklik vabatahtlik teenistus
- suurendatakse noortemaleva programmi mahtu ja arendatakse malevategevuse sisu (meie poolne kommentaar: just suurlinnadest väljaspool on noortel raske leida suviseid töökohti).
- Noortekeskused otsivad NEET noori ja kaasavaid neid keskuse tegevustesse, eesmärgiga toetada isiklike lahenduste väljatöötamist.
- 90-päevased programmid NEET noortele, kes ei saa kohe võimalust minna õppima või tööle (nn rätsepatöö).
- Kõige probleemsematele noortele (NEET, pikaajaliselt tööta, heitunud) tagatakse osalusvõimalus eluoskuste koolitustel, tõstmaks nende motivatsiooni ja tagasisuundumist haridusse või tööturule
- rakendatakse noorte elu-olu jälgiv seiresüsteem ja andmeid kasutatakse tegevuste planeerimisel.

Tahame rõhutada, et NEET noortega saavad tulemuslikult töö tegemiseks peavad spetsialistil olema vastavad pädevused (sh nt psühholoogia ja tööturu alased teadmised).

Hetkel enamikul noorsootöötajatest vastavat kogemust või koolitust sihtgrupiga töötamiseks pole.

Läbiva meetmena toetab Eesti Noorteühenduste Liit (ENL) tugevalt noortegarantii võimalikult kiiret juurutamist Eestis.